

Čtvrtek, 25. březen 2021

P9_TA(2021)0098

Evropská strategie pro data**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. března 2021 o evropské strategii pro data (2020/2217(INI))**

(2021/C 494/04)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 173 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), který se týká konkurenceschopnosti průmyslu EU a odkazuje mimo jiné na opatření zaměřená na podporu dokonalějšího využívání průmyslového potenciálu v oblasti inovace a technologického rozvoje,
- s ohledem na článek 114 SFEU,
- s ohledem na články 2 a 16 SFEU,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, (dále jen „Listina“)
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 21. října 2020 o strategii týkající se softwaru s otevřeným zdrojovým kódem na období 2020–2023 (C(2020)7149),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. února 2020 nazvané „Evropská strategie pro data“ (COM(2020)0066) a na závěrečnou zprávu skupiny odborníků na vysoké úrovni pro sdílení dat mezi podniky a veřejnou správou nazvanou „Na cestě k evropské strategii pro sdílení dat mezi podniky a veřejnou správou ve veřejném zájmu“,
- s ohledem na počáteční posouzení dopadů vypracované Komisí s názvem „Legislativní rámec pro správu společných evropských datových prostorů“ ze dne 2. července 2020,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 17. dubna 2020 nazvané „Pokyny k aplikacím podporujícím boj proti pandemii COVID-19 ve vztahu k ochraně údajů“⁽¹⁾,
- s ohledem na doporučení Komise (EU) 2020/518 ze dne 8. dubna 2020 o společné sadě nástrojů Unie pro využití technologií a dat k boji proti krizi COVID-19 a ukončování souvisejících mimořádných opatření, zejména pokud jde o mobilní aplikace a využívání anonymizovaných dat o mobilitě⁽²⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru⁽³⁾ (směrnice o otevřených datech),
- s ohledem na návrh Komise ze dne 6. června 2018, kterým se zavádí program Digitální Evropa na období 2021–2027 (COM(2018)0434),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 25. dubna 2018 nazvané „Směrem ke společnému evropskému datovému prostoru“ (COM(2018)0232) a na doprovodný pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2018)0125),
- s ohledem na doporučení Komise (EU) 2018/790 ze dne 25. dubna 2018 o přístupu k vědeckým informacím a jejich uchovávání⁽⁴⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. května 2017 nazvané „Přezkum v polovině období provádění strategie pro jednotný digitální trh – propojený jednotný digitální trh pro všechny“ (COM(2017)0228) a na doprovodný pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2017)0155),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. ledna 2017 nazvané „Budování evropské ekonomiky založené na datech“ (COM(2017)0009) a doprovodný pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2017)0002),

⁽¹⁾ Úř. věst. C 124 I, 17.4.2020, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. L 114, 14.4.2020, s. 7.⁽³⁾ Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56.⁽⁴⁾ Úř. věst. L 134, 31.5.2018, s. 12.

Čtvrtek, 25. březen 2021

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. září 2016 nazvané „Připojení pro konkurenceschopný jednotný digitální trh – na cestě k evropské gigabitové společnosti“ (COM(2016)0587) a na doprovodný pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2016)0300),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. dubna 2016 nazvané „Digitalizace evropského průmyslu: dosažení maximálních přínosů jednotného digitálního trhu“ (COM(2016)0180) a na doprovodný pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2016)0110),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. dubna 2016 nazvané „Evropská iniciativa v oblasti cloud computingu – vybudování konkurenceschopné evropské ekonomiky založené na datech a znalostech“ (COM(2016)0178) a na doprovodné pracovní dokumenty útvarů Komise (SWD(2016)0106) a (SWD(2016)0107),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně údajů – nařízení GDPR) ⁽⁵⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1807 ze dne 14. listopadu 2018 o rámci pro volný tok neosobních údajů v Evropské unii ⁽⁶⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV ⁽⁷⁾ (směrnice o prosazování práva – LED),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 6. května 2015 nazvané „Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě“ (COM(2015)0192) a na doprovodný pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2015)0100),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 2. července 2014 nazvané „Na cestě k prosperující ekonomice založené na datech“ (COM(2014)0442) a na doprovodný pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2014)0214),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/40/EU ze dne 7. července 2010 o rámci pro zavedení inteligentních dopravních systémů v oblasti silniční dopravy a pro rozhraní s jinými druhy dopravy ⁽⁸⁾ (směrnice o inteligentních dopravních systémech) a příslušné akty v přenesené pravomoci,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) ⁽⁹⁾,
- s ohledem na společný evropský plán rušení opatření proti šíření COVID-19 ze dne 15. dubna 2020,
- s ohledem na společné prohlášení členských států o budování cloudu nové generace pro podniky a veřejný sektor v EU ze dne 15. října 2020,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 9. června 2020 o utváření digitální budoucnosti Evropy ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 7. června 2019 o budoucnosti vysoce digitalizované Evropy po roce 2020: posílení digitální a hospodářské konkurenceschopnosti v Unii a digitální soudržnosti,

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 59.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 207, 6.8.2010, s. 1.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 202 I, 16.6.2020, s. 1.

Čtvrtek, 25. březen 2021

- s ohledem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 16. července 2020 ve věci C-311/18 (*Schrems II*),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 17. dubna 2020 o koordinovaných opatřeních EU v boji proti pandemii COVID-19 a jejím následkům ⁽¹¹⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 12. února 2019 o komplexní evropské průmyslové politice v oblasti umělé inteligence a robotiky ⁽¹²⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 1. června 2017 o digitalizaci evropského průmyslu ⁽¹³⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 10. března 2016 o cestě k prosperující ekonomice založené na datech ⁽¹⁴⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 13. března 2018 o evropské strategii týkající se spolupracujících inteligentních dopravních systémů ⁽¹⁵⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2019 o autonomním řízení vozidel v evropské dopravě ⁽¹⁶⁾,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke sdělení Komise nazvanému „Budování evropské ekonomiky založené na datech“ ⁽¹⁷⁾,
 - s ohledem na zjištění každoročního indexu digitální ekonomiky a společnosti ze dne 11. června 2020,
 - s ohledem na zprávu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) ze dne 5. června 2020 nazvanou „Building back better: a sustainable, resilient recovery after COVID-19“ („Obnova k lepšímu: udržitelné, odolné oživení po COVID-19“),
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanoviska Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů, Výboru pro dopravu a cestovní ruch, Výboru pro právní záležitosti, Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova a Výboru pro kulturu a vzdělávání,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (A9-0027/2021),
- A. vzhledem k tomu, že digitalizace i nadále proměňuje hospodářství, společnost a každodenní život občanů, a vzhledem k tomu, že jádrem této proměny jsou data, jejichž objem se každých 18 měsíců zdvojnásobí; vzhledem k tomu, že se očekává, že objem celosvětově uchovávaných dat vzroste z 33 zettabytů (ZB) v roce 2018 na 175 ZB v roce 2025 ⁽¹⁸⁾; vzhledem k tomu, že tyto procesy se v budoucnu ještě urychlí;
- B. vzhledem k tomu, že digitalizace není jen ekonomickou příležitostí, ale je rovněž důležitá pro bezpečnost, geopolitickou odolnost a strategickou autonomii Unie;
- C. vzhledem k tomu, že EU vyžaduje dostupnost interoperabilní, flexibilní, rozšiřitelné a spolehlivé architektury informačních technologií, která je schopna podporovat nejnovější aplikace; vzhledem k tomu, že umělá inteligence je jednou ze strategických technologií pro 21. století, a to jak v celosvětovém měřítku, tak i v Evropě ⁽¹⁹⁾; vzhledem k tomu, že v EU je rovněž nezbytná odpovídající infrastruktura, zejména vysoce výkonný hardware pro provoz aplikací a uchovávání dat;
- D. vzhledem k tomu, že data jsou nezbytným zdrojem pro udržitelné hospodářské oživení, růst a tvorbu kvalitních pracovních míst; vzhledem k tomu, že technologie založené na datech by mohly být příležitostí k omezení expozice člověka škodlivým a nebezpečným pracovním podmínkám a podpořit společenský pokrok a mohly by hrát klíčovou úlohu při přechodu na zelené a klimaticky neutrální společnosti a posilování celosvětové konkurenceschopnosti Evropy a evropských společností;

⁽¹¹⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0054.

⁽¹²⁾ Úř. věst. C 449, 23.12.2020, s. 37.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 307, 30.8.2018, s. 163.

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. C 50, 9.2.2018, s. 50.

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. C 162, 10.5.2019, s. 2.

⁽¹⁶⁾ Úř. věst. C 411, 27.11.2020, s. 2.

⁽¹⁷⁾ Úř. věst. C 345, 13.10.2017, s. 130.

⁽¹⁸⁾ Sdělení Komise ze dne 19. února 2020 nazvané „Evropská strategie pro data“, s. 2.

⁽¹⁹⁾ Jak uvádí usnesení ze dne 12. února 2019 o komplexní evropské průmyslové politice v oblasti umělé inteligence a robotiky.

Čtvrtek, 25. březen 2021

- E. vzhledem k tomu, že evropská strategie pro data by měla být v souladu se strategií pro malé a střední podniky a s průmyslovou strategií, neboť bude mimo jiné zásadní pro dosažení cílů průmyslové politiky a přínosem pro evropské podniky, včetně malých a středních podniků, kterým pomůže vyrovnat se s digitální transformací; vzhledem k tomu, že stále existují rozdíly mezi velkými podniky a malými a středními podniky v oblasti pokročilých digitálních technologií; vzhledem k tomu, že pobídky k využívání dat, větší přístup k datům a jejich lepší dostupnost spolu s větší právní jistotou mohou poskytnout konkurenční výhodu mikropodnikům, malým a středním podnikům a začínajícím podnikům, aby mohly využívat přínosy digitální transformace;
- F. vzhledem k tomu, že data vytvářená v rámci veřejného sektoru a státních orgánů na vnitrostátní a místní úrovni jsou zdrojem, jenž může být výraznou hybnou silou podpory hospodářského růstu a tvorby pracovních míst, kterou lze využít při vývoji systémů umělé inteligence a analýz dat, což přispěje k silnějšímu, konkurenceschopnějšímu a propojenějšímu průmyslu;
- G. vzhledem k tomu, že existují různé iniciativy na podporu účasti žen a rozmanitosti v oblasti informačních a komunikačních technologií; vzhledem k tomu, že ve všech oblastech digitálních technologií přetrvávají rozdíly mezi ženami a muži, přičemž umělá inteligence a kybernetická bezpečnost patří mezi oblasti s největšími rozdíly; vzhledem k tomu, že tyto genderové rozdíly mají konkrétní dopad na vývoj umělé inteligence, na jejímž designu pracují především muži, čímž dochází k udržování a prohlubování stereotypů a předpojatosti;
- H. vzhledem k tomu, že Komise ve svém sdělení o evropské strategii pro data uvádí, že environmentální stopa odvětví informačních a komunikačních technologií představuje podle odhadů 5 až 9 % celkové světové spotřeby elektřiny a více než 2 % celosvětových emisí skleníkových plynů; vzhledem k tomu, že digitální odvětví má významný potenciál přispět ke snížení celosvětových emisí uhlíku; vzhledem k tomu, že podle studie Společného výzkumného střediska Komise z roku 2018 zabývající se umělou inteligencí mohou datová centra a přenos dat představovat 3 až 4 % celkové spotřeby elektrické energie v Unii; vzhledem k tomu, že Komise očekává, že mezi lety 2018 až 2030 dojde ke zvýšení spotřeby datových center o 28 %⁽²⁰⁾; vzhledem k tomu, že 47 % digitálních emisí uhlíku je uvolňováno v důsledku spotřebitelských zařízení, jako jsou počítače, chytré telefony, tablety a další propojená zařízení; vzhledem k tomu, že je nezbytné minimalizovat ekologickou stopu digitálních technologií, zejména objem elektrického a elektronického odpadu;
- I. vzhledem k tomu, že Unie musí přijmout naléhavá opatření pro využívání přínosů dat budováním konkurenceschopné, inovace podporující, eticky udržitelné, na člověka zaměřené, důvěryhodné a bezpečné společnosti a ekonomiky založené na datech, která respektuje lidská práva, základní a pracovní práva, demokracii a právní stát a jejímž cílem je vybudovat ve spolupráci se vzdělávacím systémem a kulturními podniky novou otevřenou znalostní ekonomiku podporující začlenění, jež zajistí právo na kvalitní vzdělávání a podnikání, zejména novým generacím, a bude podporovat sociální inovace a nové obchodní modely; vzhledem k tomu, že investice do dovedností v oblasti cloudu a dat velkého objemu mohou pomoci společnostem, které ještě nevyužívají technologický vývoj, obrátit jejich podnikání k lepšímu; vzhledem k tomu, že společnosti považované za technologické průkopníky musí neustále držet krok s nejnovějšími inovacemi, aby neztratily svou konkurenční výhodu;
- J. vzhledem k tomu, že cloudové trhy (tj. infrastruktura, platforma a software jako služba) se vyznačují vysokou mírou koncentrace trhu, což může začínající podniky, malé a střední podniky a další evropské subjekty v ekonomice založené na datech znevýhodňovat v hospodářské soutěži; vzhledem k tomu, že Komise by měla zajistit konkurenceschopné trhy prostřednictvím interoperability, přenositelnosti a otevřených infrastruktur a dohlížet na případné zneužívání tržní síly ze strany dominantních subjektů;
- K. vzhledem k tomu, že systém EU pro pozorování Země – Copernicus – by měl sloužit jako příklad sociálně-ekonomických přínosů, které mohou občanům a podnikům v EU vyplýnout z velkého objemu volně a otevřeně dostupných dat;
- L. vzhledem k tomu, že veškerá použití osobních údajů a smíšených průmyslových dat by měla být v souladu s nařízením GDPR a se směrnicí o soukromí a elektronických komunikacích; vzhledem k tomu, že podle Eurobarometru by 46 % Evropanů chtělo hrát aktivnější úlohu při kontrole používání svých osobních údajů, včetně údajů týkajících se jejich zdraví, spotřeby energie a nákupních návyků;

⁽²⁰⁾ Rakouská agentura pro životní prostředí a Borderstep Institute, závěrečná zpráva vycházející ze studie nazvaná „Energy-efficient Cloud Computing Technologies and Policies for an Eco-friendly Cloud Market“ („Energeticky účinné cloudové technologie a politiky pro ekologicky šetrný trh v oblasti cloud computing“), sestavená pro Komisi v listopadu 2020.

Čtvrtek, 25. březen 2021

- M. vzhledem k tomu, že podle čl. 8 odst. 1 Listiny a čl. 16 odst. 1 SFEU má každý právo na ochranu osobních údajů, které se ho týkají;
- N. vzhledem k tomu, že Listina rovněž stanoví, že každý má právo na svobodu projevu, včetně svobody zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky bez zasahování veřejné moci a bez ohledu na hranice;
- O. vzhledem k tomu, že zpracování údajů pracovníků se stává stále složitějším; vzhledem k tomu, že pracovníci ve stále větším počtu situací přicházejí do styku s technologiemi, aplikacemi, počítačovými programy, sledovacími zařízeními, sociálními médii nebo palubními zařízeními, jež monitorují jejich zdraví, biomedicínská data, komunikaci a interakci s ostatními, jakož i míru jejich zapojení a koncentrace či jejich chování; vzhledem k tomu, že pracovníci a odbory by měli být více zapojeni do navrhování podoby tohoto zpracování údajů; vzhledem k tomu, že zaměstnání je věnován pouze článek 88 nařízení GDPR;
- P. vzhledem k tomu, že iniciativy v oblasti sdílení dat mezi podniky (B2B) a mezi podniky a veřejnou správou (B2G) mohou být využívány k řešení společenských a environmentálních problémů; vzhledem k tomu, že pobídky ke sdílení údajů mohou mimo jiné zahrnovat spravedlivou odměnu, výměnu osvědčených postupů a programy veřejného uznávání;
- Q. vzhledem k tomu, že je nutné usilovat o řádné vymáhání se zvláštním ohledem na aspekty účelového omezení a minimalizace dat; vzhledem k tomu, že prioritou by měla zůstat ochrana soukromí; vzhledem k tomu, že existují neosobní údaje a data veřejného sektoru, jež jsou v souladu s nařízením (EU) 2018/1807 o volném toku neosobních údajů, resp. se směrnicí o otevřených datech;
- R. vzhledem k tomu, že zdravotnictví je zvláště citlivým odvětvím pro zpracování osobních údajů, a vzhledem k tomu, že by žádné osobní informace o zdraví pacienta neměly být sdělovány bez jeho plného a informovaného souhlasu; vzhledem k tomu, že v oblasti zdraví je zvláště důležité zaručit vysokou úroveň ochrany práv jednotlivců a dodržovat zásady omezení a minimalizace údajů;
- S. vzhledem k tomu, že společná evropská strategie pro data by měla přinést výhody evropskému odvětví dopravy a cestovního ruchu, přispět k přechodu na bezpečný, udržitelný a účinný dopravní systém a současně zajistit dostatečnou interoperabilitu s jinými odvětvími;
- T. vzhledem k tomu, že cílem sdílení dat v odvětví dopravy je zlepšit řízení dopravy, a tím i bezpečnost, udržitelnost, minimalizaci dat a efektivitu osobní i nákladní dopravy;
- U. vzhledem k tomu, že Unie již začala podnikat kroky za účelem regulace způsobu, jak by měly být používány a uchovávány data v oblasti dopravy, a to mimo jiné prostřednictvím nařízení (EU) 2020/1056 o elektronických informacích o nákladní dopravě ⁽²¹⁾, směrnice (EU) 2019/1936 o řízení bezpečnosti silniční infrastruktury ⁽²²⁾, nařízení (EU) 2019/1239, kterým se zřizuje evropské prostředí jednotného námořního portálu, ⁽²³⁾ a návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2015/757 za účelem náležitého zohlednění celosvětového systému shromažďování údajů o spotřebě topných olejů u lodí (COM(2019)0038);
- V. vzhledem k tomu, že by Unie měla být aktivním globálním hráčem, pokud jde o stanovování pravidel a norem vycházejících z jejich hodnot;
- W. vzhledem k tomu, že nejméně 20 % finančních prostředků v rámci Nástroje pro oživení a odolnost bude poskytnuto na digitální infrastrukturu a kapacity, což posílí digitální transformaci Unie, a tak podpoří ekonomiku založenou na datech;

Obecná ustanovení

1. vítá sdělení Komise o evropské strategii pro data; domnívá se, že tato strategie bude nutným předpokladem pro životaschopnost evropských podniků a jejich globální konkurenceschopnost a pro pokrok univerzit, výzkumných středisek a vznikající umělé inteligence a klíčovým krokem k vybudování společnosti založené na datech s kořeny v právech a hodnotách EU, jakož i ke stanovení podmínek pro to, aby Unie hrála vedoucí úlohu v ekonomice založené na datech

⁽²¹⁾ Úř. věst. L 249, 31.7.2020, s. 33.

⁽²²⁾ Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 1.

⁽²³⁾ Úř. věst. L 198, 25.7.2019, s. 64.

Čtvrtek, 25. březen 2021

a skutečně se této úlohy zhostila, což povede k lepším službám, udržitelnému růstu a kvalitním pracovním místům; domnívá se, že zajištění důvěry v digitální služby a bezpečné inteligentní produkty má zásadní význam pro růst a prosperitu jednotného digitálního trhu a mělo by být ústředním prvkem jak veřejné politiky, tak obchodních modelů;

2. konstatuje, že krize COVID-19 upozornila na úlohu a nutnost vysoce kvalitních databází, informací a sdílení dat v reálném čase i na nedostatky v oblasti infrastruktury a interoperability řešení napříč členskými státy; zdůrazňuje dopad digitální transformace a dostupnosti široké škály technologií na ekonomiku a společnost v Unii; vítá závazek vytvořit odvětvové datové prostory; považuje za zásadní, aby bylo kromě jiných iniciativ urychleno vytvoření společného evropského prostoru pro data z oblasti veřejného zdraví;

3. zdůrazňuje, že budoucí právní předpisy týkající se dat musí být navrženy tak, aby usnadňovaly technologický rozvoj, inovace, přístup k datům, interoperabilitu a přeshraniční přenositelnost dat; v této souvislosti naléhavě vyzývá Komisi, aby vyhodnotila a zmapovala stávající právní předpisy s cílem posoudit, jaké úpravy a další požadavky jsou nutné na podporu společnosti a ekonomiky založené na datech, a zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž a právní jasnost pro všechny příslušné subjekty; vyzývá Unii, aby se ujala vedoucí úlohy při vytváření mezinárodního rámce pro data, přičemž je nutné dodržovat mezinárodní pravidla;

4. žádá, aby Komise provedla předběžná posouzení dopadů týkající se toho, zda digitální ekonomika založená na datech vyžaduje jakékoli změny nebo úpravy stávajícího právního rámce práv duševního vlastnictví za účelem podpory inovací a zavádění nových digitálních technologií; vítá záměr Komise revidovat směrnici o databázích⁽²⁴⁾ a dále vyjasnit uplatňování směrnice (EU) 2016/943 o ochraně obchodního tajemství⁽²⁵⁾;

5. domnívá se, že volný tok dat v Unii musí zůstat základní zásadou, a zdůrazňuje jeho klíčovou úlohu pro využití plného potenciálu ekonomiky založené na datech; zdůrazňuje, že výrazný nárůst objemu dostupných dat, zejména v důsledku inteligentních propojených zařízení a většího přístupu k datům a jejich využívání, by mohl být spojen s problémy souvisejícími s kvalitou dat, jejich zkreslením, ochranou a bezpečností nebo s nespravedlivými obchodními podmínkami, které bude třeba řešit; je přesvědčen o tom, že splnění cílů strategie pro data by nemělo vést k neúměrnému narušení konkurenceschopných trhů v Unii;

6. připomíná, že zpracování osobních údajů, včetně jejich předávání, musí být vždy v souladu s *acquis* Unie v oblasti ochrany údajů a veškeré budoucí právní předpisy pro konkrétní odvětví nebo účel je musí respektovat;

7. připomíná, že jakékoli budoucí návrhy, jejichž součástí je zpracovávání osobních údajů, podléhají podle nařízení GDPR dohledu orgánů pro ochranu údajů, aby se zajistilo, že inovace budou rovněž zohledňovat dopad na práva občanů; požaduje, aby tyto akty vycházely ze stávajících právních předpisů, zejména z nařízení GDPR, a byly s nimi v souladu;

8. upozorňuje na to, že stávající směrnice, jako je směrnice o inteligentních dopravních systémech, by neměly být oslabeny zastřešujícím souborem pravidel a že vytvoření příznivějšího prostředí pro sdílení dat bude pro EU v nadcházejících letech zásadní; vyzývá Komisi, aby do nadcházející revize směrnice o inteligentních dopravních systémech zahrнула sdílení dat, zejména v oblasti prodeje přepravních dokladů a rezervačních systémů;

Hodnoty a zásady

9. domnívá se, že Unie musí usilovat o celounijní správu dat a o společnost a ekonomiku založenou na datech, zaměřenou na člověka a vycházející z unijních hodnot ochrany soukromí, transparentnosti a dodržování základních práv a svobod, což jejím občanům umožní přijímat smysluplná rozhodnutí o údajích, které vytvářejí nebo které se jich týkají;

10. zdůrazňuje, že jednotlivci by měli mít plnou kontrolu nad svými údaji a měla by jim být poskytována větší podpora při prosazování jejich práv na ochranu údajů a soukromí v souvislosti s údaji, které vytvářejí; zdůrazňuje právo na přenositelnost údajů a práva subjektu údajů na přístup k údajům a na jejich opravu a výmaz stanovená v nařízení GDPR;

⁽²⁴⁾ Úř. věst. L 77, 27.3.1996, s. 20.

⁽²⁵⁾ Úř. věst. L 157, 15.6.2016, s. 1.

Čtvrtek, 25. březen 2021

očekává, že budoucí návrhy podpoří uplatňování a smysluplný výkon těchto práv; zdůrazňuje, že v souladu se zásadou účelového omezení v nařízení GDPR musí být svobodné sdílení dat omezeno na neosobní údaje, např. průmyslové nebo obchodní, nebo na bezpečně, účinně a nevratně anonymizované osobní údaje, a to i v případě smíšených souborů údajů; zdůrazňuje, že musí být vyloučeno jakékoli zneužití údajů, a to i prostřednictvím hromadného sledování;

11. konstatuje, že dobře vybudovaná společnost a ekonomika založená na datech by měla být navržena tak, aby z ní měli prospěch všichni spotřebitelé, pracovníci, podnikatelé, začínající podniky a malé a střední podniky, jakož i výzkumní pracovníci a místní komunity, měla by dodržovat pracovní práva, vytvářet kvalitní pracovní místa, aniž by docházelo ke zhoršování pracovních podmínek, zlepšovat kvalitu života občanů EU a zmírňovat stávající digitální rozdíly, aniž by docházelo ke vzniku nových, zejména v případě zranitelných skupin a osob, jež jsou znevýhodněny, pokud jde o jejich schopnosti a přístup k digitálním nástrojům;

12. naléhavě vyzývá Komisi, aby posílila postavení spotřebitelů, přičemž bude zvláštní pozornost věnována určitým skupinám spotřebitelů, jež jsou považovány za zranitelné; domnívá se, že průmyslová data a údaje občanů by mohly pomoci při vývoji inovativních digitálních a udržitelných řešení pro výroby a služby, z nichž by měli prospěch evropští spotřebitelé;

13. zdůrazňuje, že rostoucí objem, rozvoj, sdílení, uchovávání a zpracovávání průmyslových a veřejných dat v Unii je zdrojem udržitelného růstu a inovací, který by měl být využíván, a to v souladu s právními předpisy Unie a členských států, jako jsou právní předpisy v oblasti ochrany údajů, hospodářské soutěže a práv duševního vlastnictví; konstatuje, že data jsou stále více ceněna na trhu; domnívá se, že hospodářského růstu je možné dosáhnout zajištěním rovných podmínek a konkurenceschopné a spravedlivé tržní ekonomiky s mnoha aktéry, přičemž je však nutné zaručit interoperabilitu a přístup k datům pro subjekty všech velikostí, aby bylo možné čelit nerovnováze na trhu;

14. zdůrazňuje, že strategie pro data musí podporovat udržitelnost, Zelenou dohodu a klimatické cíle Unie, včetně klimatické neutrality do roku 2050, a přispívat k odolnému oživení hospodářství a sociální soudržnosti Unie; poukazuje na to, že IKT mohou hrát pozitivní úlohu při snižování emisí uhlíku v mnoha odvětvích; požaduje přijetí opatření ke snížení uhlíkové stopy odvětví IKT zajištěním energetické účinnosti a účinného využívání zdrojů, v neposlední řadě vzhledem k exponenciálnímu nárůstu zpracování dat a jeho dopadům na životní prostředí, a v této souvislosti připomíná cíle Unie týkající se snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030;

Správa dat a datové prostory

15. podporuje vytvoření rámce pro správu dat a společných evropských datových prostorů, které by měly podléhat pravidlům EU a měly by zahrnovat transparentnost, interoperabilitu, sdílení, přístup, přenositelnost a zabezpečení dat s cílem posílit tok a opětovné využití neosobních nebo osobních údajů, které jsou plně v souladu s nařízením GDPR a jsou bezpečně anonymizovány jak v průmyslovém, tak ve veřejném prostředí a napříč konkrétními odvětvími i v jejich rámci;

16. trvá na tom, že model správy dat, včetně společných evropských datových prostorů, musí být založen na decentralizovaném provozním prostředí pro data s cílem podpořit vytváření a vznik interoperabilních a bezpečných datových ekosystémů; zdůrazňuje, že tyto prostory by měly využívat potenciál stávajících a budoucích datových prostor nebo systémů sdílení dat, které mohou být organizovány decentralizovaným nebo centralizovaným způsobem;

17. domnívá se, že služby správy údajů a datové architektury určené k uložení, použití, opětovnému použití a ke sledování dat jsou zásadními prvky hodnotového řetězce evropské digitální ekonomiky; uznává, že velká část zpracování dat bude směřovat k jejich zpracování na okraji sítě, např. k inteligentním propojeným zařízením; podporuje další zavádění decentralizovaných digitálních technologií, které jednotlivcům a organizacím umožňují řídit toky dat na základě sebeurčení, např. technologií distribuované účetní knihy; zdůrazňuje, že náklady a dovednosti spojené s přístupem k datům a jejich uchováváním určují rychlost, hloubku a rozsah zavádění digitálních infrastruktur a produktů, zejména pro malé a střední podniky a začínající podniky;

18. požaduje vytvoření expertní skupiny pod vedením Komise, která by byla schopna pomáhat a radit Komisi při stanovování společných celoevropských pokynů pro správu údajů, aby se interoperabilita a sdílení dat staly v EU realitou; vyzývá Komisi, aby usilovala o pravidelné zapojení členských států, příslušných agentur a dalších subjektů a zúčastněných

Čtvrtek, 25. březen 2021

stran, jako jsou občané, občanská společnost a podniky, do úsilí o zlepšení správního rámce; zdůrazňuje význam koordinování regulačních orgánů zapojených do ekonomiky založené na datech;

19. zdůrazňuje, že společné evropské datové prostory by měly upřednostňovat klíčová hospodářská odvětví, veřejný sektor a další oblasti veřejného zájmu; podporuje vytvoření dalších takových datových prostorů v budoucnosti; vyzývá Komisi, aby řešila roztržitenost jednotného trhu a bezdůvodně se lišící pravidla v členských státech v zájmu rozvoje společných datových prostorů v EU;

20. konstatuje, že společné evropské datové prostory musí být přístupné všem účastníkům trhu, a to jak komerčním, tak nekomerčním, včetně začínajících podniků a malých a středních podniků, a využívat možností spolupráce s malými a středními podniky, výzkumnými institucemi, veřejnou správou a občanskou společností a současně zvyšovat právní jistotu postupů využívání dat pro soukromé a veřejné subjekty všech velikostí; považuje za zásadní zabránit jakémukoli riziku neoprávněného přístupu do společných evropských datových prostorů a vytvořit nástroje pro boj proti možnému pochybení; zdůrazňuje význam kybernetické bezpečnosti, včetně spolupráce s Agenturou EU pro kybernetickou bezpečnost (ENISA) a s Evropským centrem kompetencí pro kybernetickou bezpečnost;

21. naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby budovaly interoperabilní odvětvové datové prostory, které se budou řídit společnými pokyny, zákonnými požadavky a protokoly pro sdílení dat s cílem zabránit vytváření sil a umožnit meziodvětvové inovace; zdůrazňuje, že správa odvětvových datových prostorů by měla zohledňovat požadavky a postupy stanovené v odvětvových právních předpisech; trvá na tom, že všechny subjekty působící v EU, které využívají evropské datové prostory, se musí řídit právními předpisy EU;

22. vybízí Komisi, aby využila společné evropské datové prostory ke zvýšení důvěry, přijala společné normy a předpisy a podpořila vytváření dobře strukturovaných rozhraní pro programování aplikací (API) spolu s důkladnými mechanismy autentifikace a aby k testování inovací a nových podnikatelských modelů i nových nástrojů pro správu a zpracování dat zvážila používání předem dohodnutých, jasně vymezených a časově závazných „pískovišť“, a to jak v soukromém, tak ve veřejném sektoru;

23. je přesvědčen, že dobře strukturovaná API by zajistila nezbytný přístup k datům a interoperabilitu v rámci datových prostorů a umožnila by rovněž automatizovanou interoperabilitu v reálném čase mezi různými službami a v rámci veřejného sektoru; vyzývá Komisi a členské státy, aby dále zlepšovaly přístup jednotlivců k účinným opravným prostředkům podle nařízení GDPR, zaručily interoperabilitu a přenositelnost dat týkajících se digitálních služeb a zejména využily API na to, aby uživatelé mohli propojit platformy a získat více možností výběru mezi různými druhy systémů a služeb;

24. konstatuje, že je nutné pomoci subjektům soukromého a veřejného sektoru, zejména malým a středním podnikům a začínajícím podnikům, určit a využívat data, která vytvářejí a vlastní; požaduje opatření ke zlepšení dohledatelnosti dat za účelem doplnění datových prostorů, a to usnadněním, uspořádáním, katalogizací a vytvářením obecně přijímaných taxonomií a čištěním běžných dat; vyzývá Komisi, aby poskytla pokyny, nástroje a financování ze stávajících programů za účelem zlepšení dohledatelnosti metadat v datových prostorech; upozorňuje na iniciativy, jako je program „Nordic Smart Government“, jehož cílem je umožnit malým a středním podnikům dobrovolně sdílet data automaticky a v reálném čase prostřednictvím decentralizovaného digitálního ekosystému;

25. připomíná klíčovou úlohu zprostředkovatelů dat coby strukturálních faktorů umožňujících organizaci toků dat; vítá plány Komise na klasifikaci a certifikaci zprostředkovatelů s cílem vytvořit interoperabilní a nediskriminační datové ekosystémy; vyzývá Komisi, aby zajistila interoperabilitu vytvořením minimálních kritérií pro zprostředkovatele dat; naléhavě vyzývá Komisi, aby spolupracovala s evropskými a mezinárodními normalizačními organizacemi s cílem určit a odstranit nedostatky v normalizaci dat;

26. zdůrazňuje, že je třeba vyřešit konkrétní problémy, které by se mohly objevit v souvislosti s přístupem k údajům o spotřebitelích a s jejich kontrolou, zejména pokud jde o údaje určitých zranitelných skupin spotřebitelů, např. seniorů nebo osob se zdravotním postižením; vyzývá proto Komisi, aby zajistila, aby byla vždy dodržována práva všech spotřebitelů a aby všichni spotřebitelé mohli stejně těžit z výhod plynoucích z vytvoření jednotného trhu s daty; zdůrazňuje, že jsou-li

Čtvrtek, 25. březen 2021

zpracovávány smíšené datové soubory, je tak nutné činit v souladu s uplatnitelnými právními předpisy, včetně pokynů Komise k nařízení (EU) 2018/1807 o volném pohybu neosobních údajů;

27. zdůrazňuje, že je nutné vytvořit společné evropské datové prostory s cílem zajistit volný pohyb neosobních údajů přes hranice a napříč odvětvími, aby se tak posílily toky dat mezi podniky, akademickými institucemi, příslušnými zúčastněnými stranami a veřejným sektorem; v této souvislosti vyzývá členské státy, aby nařízení (EU) 2018/1807 dodržovaly v plném rozsahu, aby bylo možné data uchovávat a zpracovávat kdekoli v EU bez zbytečných překážek a omezení;

28. připomíná, že osobní a neosobní údaje, například průmyslová data, nelze vždy od sebe oddělit, nebo je jejich oddělení obtížné a nákladné, což vede k tomu, že velké množství dat se v současné době nevyužívá; připomíná v této souvislosti, že se s datovými soubory, v nichž jsou neoddělitelně propojeny různé druhy dat, vždy nakládá jako s osobními údaji, a to i v případě, že osobní údaje představují pouze malou část datových souborů; naléhavě vyzývá Komisi a evropské orgány pro ochranu údajů, aby poskytly další pokyny týkající se zákonného zpracovávání dat a postupů při využívání smíšených datových souborů v průmyslovém prostředí, a to při plném dodržování nařízení GDPR a nařízení (EU) 2018/1807; domnívá se, že by se mělo podporovat využívání technologií na ochranu soukromí, aby se zvýšila právní jistota pro podniky, mimo jiné prostřednictvím jasných pokynů a seznamu kritérií pro účinnou anonymizaci; zdůrazňuje, že kontrolu nad takovými daty má vždy jednotlivec a tato kontrola by měla být automaticky chráněna; vyzývá Komisi, aby zvážila vytvoření legislativního rámce a jasného vymezení horizontálních a průřezových prostorů pro osobní údaje vedle jiných datových prostorů a aby dále vyjasnila problém smíšených datových souborů; vyzývá Komisi, aby posílila postavení občanů a podniků, například prostřednictvím důvěryhodných zprostředkovatelů, jako jsou provozovatelé MyData, kteří usnadňují předávání údajů se souhlasem vlastníka a poskytují odpovídající míru podrobností o povoleních; zdůrazňuje, že je třeba dále rozvíjet digitální identity, které jsou nezbytným základem spolehlivé ekonomiky založené na datech s mnoha aktéry; vyzývá proto Komisi, aby revidovala nařízení (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu⁽²⁶⁾ a aby zveřejnila legislativní návrh týkající se důvěryhodné a bezpečné evropské elektronické identifikace; dále vyzývá Komisi, aby analyzovala, zda by organizace a věci, jako jsou senzory, měly potřebovat digitální identity, aby se usnadnilo přeshraniční využívání důvěryhodných služeb, které jsou zásadní pro ekonomiku založenou na datech s mnoha aktéry;

29. zdůrazňuje potenciál shromažďování spolehlivých dat a jejich zpřístupňování veřejnosti, občanské společnosti a nezávislým odborníkům pro zlepšení kvality prosazování práva a pro boj proti předsudkům tam, kde mohou existovat; připomíná, že jakýkoli přístup donucovacích orgánů k osobním údajům, které jsou v držení veřejných orgánů nebo soukromých subjektů v datových prostorech, musí být založen na právu EU a členských států, musí být přísně omezen na to, co je nezbytné a přiměřené a musí být doprovázen přiměřenými zárukami; zdůrazňuje, že pro veřejné orgány by mělo být používání osobních údajů povoleno pouze za přísné demokratické kontroly a s dodatečnými zárukami proti jejich zneužívání;

30. konstatuje, že výměny údajů mezi členskými státy v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí jsou důležité pro posílení bezpečnosti občanů EU a že by na ně měly být přiděleny odpovídající finanční prostředky; zdůrazňuje však, že jsou zapotřebí silnější záruky, pokud jde o způsob, jakým agentury působící v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí ve svých navrhovaných datových prostorech zpracovávají, používají a spravují osobní informace a údaje;

31. podporuje záměr Komise prosazovat vytvoření devíti společných evropských datových prostorů pro průmysl (výroba), Zelenou dohodu, mobilitu, zdraví, finance, energetiku, zemědělství, veřejnou správu a dovednosti; požaduje jejich bezodkladné vytvoření; podporuje možnost rozšířit koncepci společných evropských datových prostorů na další odvětví;

32. zdůrazňuje, že je třeba věnovat zvláštní pozornost určitým odvětvím, jako je zdravotnictví; sdílí názor Komise, že by občané EU měli mít zabezpečený přístup ke komplexnímu elektronickému záznamu dat o svém zdraví a měli by mít nadále kontrolu nad osobními údaji o svém zdraví a možnost poskytovat je bezpečně oprávněným třetím stranám, přičemž by měl

⁽²⁶⁾ Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 73.

Čtvrtek, 25. březen 2021

být zakázán neoprávněný přístup v souladu s právními předpisy o ochraně údajů; zdůrazňuje, že pojišťovacím společnostem nebo jiným poskytovatelům služeb oprávněným k přístupu k informacím uloženým v aplikacích elektronického zdravotnictví by nemělo být povoleno používat údaje z těchto aplikací pro účely diskriminace při stanovování cen, neboť by to bylo v rozporu se základním právem na přístup ke zdravotní péči;

33. připomíná, že zpracování zvláštních kategorií osobních údajů podle článku 9 GDPR je v zásadě zakázáno, s určitými přísnými výjimkami, které zahrnují zvláštní pravidla pro zpracování a vždy zahrnují povinnost provést posouzení dopadu na ochranu údajů; zdůrazňuje potenciálně katastrofální a nevratné důsledky neoprávněného nebo nezabezpečeného zpracování citlivých údajů pro dotčené osoby;

34. vítá návrh Komise na vytvoření jednotného evropského trhu s daty, včetně společného evropského datového prostoru pro mobilitu, a uznává jeho obrovský hospodářský potenciál;

35. zdůrazňuje, že tento evropský datový prostor by byl zvlášť zajímavý pro evropská odvětví dopravy a logistiky, neboť má potenciál zvýšit účinnost organizace a řízení toků nákladní a osobní dopravy a také lépe a účinněji využívat infrastrukturu a zdroje v rámci transevropské dopravní sítě (TEN-T);

36. dále zdůrazňuje, že tento evropský datový prostor by rovněž zajistil lepší viditelnost v dodavatelském řetězci, řízení dopravních a nákladních toků v reálném čase, interoperabilitu a multimodalitu, jakož i zjednodušení a snížení administrativní zátěže v rámci TEN-T, zejména na přeshraničních úsecích;

37. zdůrazňuje, že sdílení dat by mohlo zlepšit účinnost řízení dopravy a bezpečnost silničního provozu ve všech druzích dopravy; zdůrazňuje potenciální přínosy sdílení dat, jako je navigace v reálném čase umožňující vyhnout se nadměrnému provozu a upozornění na zpoždění veřejné dopravy v reálném čase, pro úsporu přesčasových hodin, zlepšení efektivity a vyvarování se problematických míst;

38. navrhuje, aby Komise v rámci procesu vytváření regulačního rámce pro interoperabilní výměnu údajů v železniční dopravě přezkoumala nařízení Komise (EU) č. 454/2011 o technické specifikaci pro interoperabilitu týkající se subsystému „využití telematiky v osobní dopravě“ transevropského železničního systému⁽²⁷⁾ a nařízení Komise (EU) č. 1305/2014 o technické specifikaci pro interoperabilitu subsystému „Využití telematiky v nákladní dopravě“ železničního systému Evropské unie⁽²⁸⁾;

39. vítá podporu Komise pro vytvoření společného evropského datového prostoru pro zemědělství; připomíná potenciál zemědělských dat a rozsáhlého přístupu k nim s cílem zvýšit udržitelnost, konkurenceschopnost a využívání zdrojů v celém zemědělsko-potravinářském a lesnickém řetězci, přispět k rozvoji inovativních a udržitelných technik, zlepšit přístup spotřebitelů k relevantním informacím a omezit plýtvání potravinami a ekologickou stopu tohoto odvětví; naléhavě vyzývá příslušné orgány členských států, aby zintenzivnily vývoj nástrojů pro sběr a zpracování dat o zemědělských pododvětvích a dat o vývozu a dovozu zejména zemědělského zboží a produktů, a aby do vývoje těchto nástrojů investovaly;

40. vyzývá Komisi, aby přezkoumala potenciální přínosy a rozsah vytvoření společných evropských datových prostorů pro kulturní a tvůrčí průmysl a jeho odvětví a pro kulturní dědictví; poukazuje na to, že kulturní odvětví disponuje značným množstvím opakovaně použitelných dat, která by v kombinaci s dalšími zdroji, včetně otevřených datových zdrojů a datové analýzy, mohla kulturním institucím pomoci;

41. vyzývá k vytvoření evropského datového prostoru pro cestovní ruch s cílem pomoci všem aktérům v tomto odvětví, zejména malým a středním podnikům, využívat velké množství dat k provádění politik a projektů na regionální a místní úrovni, což usnadní oživení a podpoří digitalizaci;

⁽²⁷⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2011, s. 11.

⁽²⁸⁾ Úř. věst. L 356, 12.12.2014, s. 438.

Čtvrtek, 25. březen 2021

42. podporuje iniciativu Komise vytvořit v celé EU přísně vymezený přístup k datovému altruismu a stanovit jasnou definici a pravidla pro datový altruismus v souladu se zásadami EU pro ochranu údajů, zejména pokud jde o účelové omezení, které vyžaduje, aby byla data zpracovávána pro „konkrétní, explicitní a legitimní účely“; podporuje návrh Komise, aby byl datový altruismus vždy podmíněn informovaným souhlasem a bylo jej možné kdykoli odvolat; zdůrazňuje, že data darovaná v rámci datového altruismu mají být zpracována pro účely veřejného zájmu a neměla by sloužit ke sledování čistě obchodních zájmů;

43. naléhavě vyzývá, aby rámec správy dat prosazoval zásadu „data pro veřejné blaho“ a aby vždy chránil práva občanů EU;

44. zdůrazňuje, že by jednotlivci neměli být pod tlakem, aby své údaje sdíleli, a že rozhodnutí nemohou být spojena s přímými přínosy nebo výhodami pro ty, kteří se rozhodnou, že použití svých osobních údajů umožní;

Akt o datech, přístup a interoperabilita

45. naléhavě vyzývá Komisi, aby předložila akt o datech s cílem podpořit a umožnit větší a spravedlivé sdílení dat ve všech odvětvích mezi podniky navzájem (B2B), mezi podniky a veřejnou správou (B2G), mezi veřejnou správou a podniky (G2B) a mezi orgány veřejné správy navzájem (G2G);

46. vybízí Komisi, aby usnadnila kulturu sdílení dat a dobrovolné systémy sdílení dat, jako je provádění osvědčených postupů, spravedlivé smluvní vzorové dohody a bezpečnostní opatření; konstatuje, že dobrovolné sdílení dat by mělo být umožněno na základě pevného legislativního rámci, který zajistí důvěru a povzbudí podniky, aby data zpřístupňovala třetím stranám, zejména přeshraničně; naléhavě vyzývá Komisi, aby vyjasnila práva na využívání, zejména v tržním prostředí B2B a B2G; naléhavě vyzývá Komisi, aby podniky motivovala k výměně svých dat, ať už původních, odvozených nebo společně vytvořených, nejlépe prostřednictvím systému odměn a dalších pobídek, při současném respektování obchodního tajemství, citlivých údajů a práv duševního vlastnictví; vybízí Komisi, aby vypracovala přístupy ke sdílení dat založené na spolupráci a standardizované dohody o datech s cílem zlepšit předvídatelnost a důvěryhodnost; zdůrazňuje, že je třeba, aby byly ve smlouvách stanoveny jasné povinnosti a odpovědnost, pokud jde o přístup k datům, jejich zpracování, sdílení a uchovávání, aby se omezilo zneužívání těchto dat;

47. konstatuje, že nerovnováhy na trhu vyplývající z koncentrace dat omezují hospodářskou soutěž, zvyšují překážky vstupu na trh a omezují širší přístup k datům a jejich využívání; konstatuje, že smluvní ujednání B2B nezaručují nevyhnutně odpovídající přístup malých a středních podniků k údajům z důvodu rozdílů ve vyjednávací síle nebo odborných znalostí; konstatuje, že existují specifické okolnosti, například systematické nerovnováhy v datových hodnotových řetězcích B2B, v nichž by měl být přístup k datům povinný, například používáním dobře strukturovaných rozhraní API, která zajistí spravedlivý přístup aktérům všech velikostí, nebo uplatňováním pravidel hospodářské soutěže s cílem bojovat proti nekalým nebo nezákonným praktikám B2B; zdůrazňuje, že se takové nerovnováhy vyskytují v různých odvětvích;

48. vyzývá Komisi a členské státy, aby přezkoumaly práva a povinnosti subjektů, pokud jde o přístup k datům, na jejichž vytváření se podílely, a aby zlepšily jejich informovanost, zejména právo na přístup k údajům, jejich přenos, právo požádat jinou stranu, aby přestala údaje používat, nebo aby je opravila či vymazala, a zároveň aby identifikovaly držitele a vymezily povahu těchto práv; vyzývá Komisi, aby vyjasnila právo subjektů těžit z ekonomické hodnoty vytvořené aplikacemi naučenými využívat data, na jejichž vytváření se podílely;

49. považuje za důležité zajistit, aby byla podnikům, zejména mikropodnikům, malým a středním podnikům a začínajícím podnikům, jak na vnitrostátní úrovni, tak na úrovni EU usnadněna právní a technická podpora, například v souvislosti s evropskými centry pro digitální inovace v rámci programu Digitální Evropa, s cílem zlepšit využívání a sdílení dat a zlepšit dodržování nařízení GDPR; domnívá se, že přístup ke společně vytvořeným datům by měl být poskytován způsobem, který respektuje základní práva a podporuje rovné podmínky a zapojení sociálních partnerů, a to i na úrovni podniků; zdůrazňuje, že taková práva na přístup musí být technicky možná a poskytována prostřednictvím standardizovaných rozhraní;

Čtvrtek, 25. březen 2021

50. vyzývá všechny orgány EU a členské státy, stejně jako orgány místní a regionální správy, aby šly příkladem a poskytovaly služby v reálném čase a uskutečňovaly politiku založenou na datech v reálném čase; zdůrazňuje, že digitalizace představuje pro orgány veřejné správy příležitost snížit zbytečnou administrativní zátěž a vypořádat se s datovými silami ve veřejných subjektech a orgánech s cílem účinněji spravovat neosobní údaje, což bude přínosem pro rozvoj a poskytování veřejných služeb;

51. požaduje větší a lepší sekundární využívání bezpečně anonymizovaných osobních údajů a používání rozvinutých technologií na zlepšení a zachování ochrany soukromí, zvláště ve výměnách typu G2B/G2G, s cílem podpořit inovace a výzkum a zlepšit služby ve veřejném zájmu; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí nástroje, které zajistí, aby taková sekundární využívání byla vždy plně v souladu s právními předpisy EU o ochraně údajů a soukromí; zdůrazňuje, že přístup k údajům nevyklučuje soukromí;

52. zdůrazňuje také, že jakékoli použití souhrnných osobních údajů ze sociálních médií musí být buď v souladu s nařízením GDPR, nebo se musí jednat o skutečně nevratně anonymizované údaje; žádá Komisi, aby podporovala osvědčené postupy pro techniky anonymizace a dále podporovala výzkum v oblasti procesu deanonymizace a způsobů, jak proti ní bojovat; vyzývá Evropský sbor pro ochranu osobních údajů, aby v tomto ohledu aktualizoval své pokyny; vyjadřuje však varování před spoléháním se na anonymizaci jakožto na techniku ochrany soukromí vzhledem k tomu, že úplná anonymizace je v některých případech prakticky nemožná;

53. zdůrazňuje úlohu veřejného sektoru při podpoře inovativní a konkurenceschopné ekonomiky založené na datech; zdůrazňuje v této souvislosti potřebu zabránit tomu, aby veřejně shromažďované údaje nebo údaje veřejného zájmu shromažďované soukromými subjekty byly blokovány poskytovatelem služeb nebo technologií; požaduje, aby postupy zadávání veřejných zakázek a programy financování zajistily požadavky na práva následného přístupu k datům, interoperabilitu a přenositelnost na základě společných technických norem; podporuje používání otevřených standardů, softwaru a hardwaru s otevřeným zdrojovým kódem, platform s otevřeným zdrojovým kódem a případně otevřených a dobře strukturovaných rozhraní API ve snaze dosáhnout interoperability; zdůrazňuje, že je třeba chránit a podporovat přístup malých a středních podniků a zejména začínajících podniků k postupům zadávání veřejných zakázek v rámci digitalizace veřejné správy s cílem podpořit vytvoření dynamického a konkurenceschopného evropského digitálního odvětví;

54. zdůrazňuje, že sdílení dat by mělo posílit hospodářskou soutěž, a vybízí Komisi, aby zajistila rovné podmínky na jednotném trhu s daty;

55. vyzývá Komisi, aby v případě sdílení dat mezi podniky a veřejnou správou (B2G) přesněji definovala okolnosti, podmínky a pobídky, za jakých by měl být soukromý sektor povinen sdílet data s veřejným sektorem, např. kvůli jejich nezbytnosti pro organizaci veřejných služeb založených na datech; zdůrazňuje, že režimy povinného sdílení dat mezi podniky a veřejnou správou, např. v případech vyšší moci, by měly být jasně definované z hlediska rozsahu a trvání a založené na jasných pravidlech a povinnostech, aby se zabránilo nekalé soutěži;

56. vyzývá k lepší koordinaci mezi členskými státy s cílem usnadnit sdílení dat mezi orgány veřejné správy navzájem (G2G) a přeshraniční tok dat napříč odvětvími prostřednictvím dialogu mezi vládami a zúčastněnými stranami s cílem vytvořit kolektivní přístup k datům založený na zásadách dohledatelnosti, přístupnosti, interoperability a opakované použitelnosti; vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnosti datového kurátorství ve velkém měřítku;

57. připomíná Komisi a členským státům, aby plně prováděly směrnici o otevřených datech, zlepšily její provádění z hlediska kvality a zveřejňování dat a dodržovaly její cíle při jednáních o přijetí prováděcího aktu o datových souborech s vysokou hodnotou; požaduje, aby tyto datové soubory obsahovaly mimo jiné přehled rejstříků obchodních společností a hospodářských subjektů; zdůrazňuje společenské přínosy plynoucí z podpory lepšího přístupu k datům veřejného sektoru způsoby, které zlepší jejich použitelnost v celé Unii; vyzývá Komisi, aby zajistila pevnou vazbu mezi těmito datovými soubory s vysokou hodnotou a budoucími právními předpisy týkajícími se dat a vytvořením společných evropských datových prostorů;

58. zdůrazňuje, že jak pro hospodářství, tak pro společnost je důležité rozsáhlé opětovné používání dat veřejného sektoru, která by měla být pokud možno v reálném čase nebo alespoň aktualizovaná a snadno přístupná a srozumitelná díky strojově čitelným a uživatelsky vstřícným formátům; vybízí Komisi, aby s členskými státy koordinovala usnadňování sdílení datových souborů vytvořených veřejným sektorem, které nejsou citlivé, ve strojově čitelných formátech nad rámec

Čtvrtek, 25. březen 2021

toho, co vyžaduje směrnice o otevřených datech, a to buď zdarma, pokud je to možné, nebo za nákladovou cenu, a aby poskytla pokyny ke společnému modelu sdílení dat v souladu s požadavky nařízení GDPR; vybízí Komisi, aby při zachování flexibility aktualizací datových souborů s vysokou hodnotou rozšířila oblast působnosti směrnice o otevřených datech na další soubory veřejných dat a aby zavedla zásadu implicitní digitální transparentnosti dat veřejného sektoru s cílem přimět členské státy, aby zveřejňovaly existující nezpracovaná digitální data v reálném čase;

59. poukazuje na to, že rychlý rozvoj moderních digitálních řešení pro dopravu a cestovní ruch, jako jsou autonomní vozidla a inteligentní dopravní systémy (ITS), není možný, aniž by byly na evropské úrovni zavedeny společné, jednotné, strukturované a strojově čitelné datové formáty, které by měly být založeny na otevřených normách pro zaznamenávání;

60. vyzývá Komisi, aby identifikovala a vytvořila dobrovolný, otevřený a interoperabilní rejstřík environmentálních, sociálních a správních dat týkajících se udržitelnosti a odpovědnosti podniků, který je zásadně důležitý pro zajištění udržitelných investic a zlepšil by transparentnost v oblasti udržitelnosti a odpovědnosti podniků, a umožnil jim tak lépe ukázat, jaké kroky podnikají ke splnění cílů Zelené dohody; vyzývá Komisi, aby posoudila, které datové soubory jsou zásadně důležité pro ekologickou transformaci, a podporuje především otevření soukromých dat, pokud je to odůvodněné pro účely veřejného výzkumu;

Infrastruktura

61. vyzývá Komisi a členské státy, aby s cílem posílit technologickou suverenitu Unie podpořily výzkum a inovace a činnost v oblasti technologií, které usnadňují otevřenou spolupráci, sdílení dat a analytiku, a aby investovaly do budování kapacit, projektů s vysokým dopadem, inovací a zavádění digitálních technologií, a přitom respektovaly zásadu technologické neutrality;

62. zdůrazňuje, že současná mimořádná situace v souvislosti s COVID-19 odkrývá nedostatky a slabá místa v digitální oblasti na úrovni Unie i členských států; vyzývá Komisi a členské státy, aby dále efektivně řešily digitální propast, a to mezi členskými státy i v rámci nich, zlepšením přístupu k vysokorychlostnímu širokopásmovému připojení, sítím s velmi vysokou kapacitou a službám IKT, a to i v těch nejokrajovějších oblastech a obydlených venkovských oblastech, čímž podpoří soudržnost a ekonomický a sociální rozvoj; poukazuje na potenciální roli družicového připojení ve výrazně odlehklých oblastech;

63. připomíná, že úspěch strategií Unie v oblasti dat a umělé inteligence závisí na širším ekosystému IKT, překonání digitální propasti, zrychlení technologického vývoje v oblasti např. internetu věcí, umělé inteligence, technologií kybernetické bezpečnosti, vláken, 5G, 6G, kvantových počítačů a edge computing, robotiky, technologií distribuované účetní knihy, včetně blockchain, digitálního replikování fyzických objektů, vysoce výkonné výpočetní techniky, technologie zpracování obrazových informací a inteligentní konektivity na okraji sítě (at the edge), např. prostřednictvím rozsáhlých otevřených výzev k předkládání projektů, které kombinují edge a internet věcí; zdůrazňuje, že technologický pokrok založený na zpracování dat a propojenosti digitálních produktů a služeb se musí opírat o právně závazné etické normy, aby se zmírnilo hrozby pro ochranu soukromí a údajů;

64. uznává současný úspěch evropského společného podniku pro vysoce výkonnou výpočetní techniku; je přesvědčen, že představuje důležitý nástroj pro výměnu informací a dat mezi vědeckými a výzkumnými pracovníky a obecněji mezi soukromými a veřejnými subjekty; vítá návrh Komise na zachování a posílení vedoucí úlohy Evropy v oblasti superpočítačů a kvantové výpočetní techniky;

65. zdůrazňuje, že digitální odvětví má významný potenciál přispět ke snížení celosvětových emisí uhlíku; konstatuje, že podle odhadů je toto odvětví odpovědné za více než 2 % celosvětových emisí skleníkových plynů; zdůrazňuje, že jeho pokračující expanze musí být provázena zaměřením na energetickou účinnost a účinné využívání zdrojů v rámci boje proti dopadům na životní prostředí; konstatuje, že nová technologická řešení, jako je využití vláken (ve srovnání s měďí) a energeticky účinné programování, zanechávají mnohem menší uhlíkovou stopu; zdůrazňuje, že je třeba zlepšit využívání a oběhovost kritických surovin a zároveň snížit objem elektronického odpadu a recyklovat jej;

66. upozorňuje, že datová centra jsou odpovědná za rostoucí podíl na světové spotřebě elektřiny a mají potenciál tento podíl dále zvyšovat, pokud nebudou přijata žádná opatření; bere na vědomí záměr Komise dosáhnout do roku 2030 vysoce energeticky účinných, udržitelných a klimaticky neutrálních datových center; podporuje prosazování inovativních a nejlepších dostupných řešení, minimalizace odpadu a ekologických technologií ukládání dat, se zaměřením zejména na

Čtvrtek, 25. březen 2021

synergie mezi dálkovým vytápěním a chlazením a využívání odpadního tepla vytvořeného při chlazení datových center, s cílem zmírnit dopad datových center na životní prostředí a využívání zdrojů a energie; požaduje větší transparentnost pro spotřebitele, pokud jde o emise CO₂ pocházející z ukládání a sdílení dat;

67. vyzývá Komisi a členské státy, aby podpořily konkurenceschopné trhy a posílily evropské podniky a aby přispěly k vytvoření evropské nabídky služeb cloud computingu; vítá iniciativy Evropské federace pro cloudové technologie, jako je Evropská aliance pro průmyslová data a cloudy a iniciativy v oblasti financování, jakož i projekt GAIA-X, jejichž cílem je vytvořit federovanou datovou infrastrukturu a ekosystém, který umožní škálovatelnost, interoperabilitu a seburčení poskytovatelů dat již od návrhu, aby se zajistilo seburčení organizací nebo jednotlivců tak, aby měli kontrolu nad vlastními daty; podporuje konkurenceschopné trhy EU v oblasti infrastruktury, platformy a software jako služby a při vývoji specializovaných a nikových cloudových služeb a aplikací; naléhavě vyzývá Komisi, aby pozorně sledovala potenciální zneužívání tržní síly dominantními subjekty působícími na oligopolních trzích v Unii, jež by mohlo bránit hospodářské soutěži nebo být na překážku výběru pro spotřebitele; zdůrazňuje, že služby cloudové infrastruktury by měly být založeny na zásadách důvěry, otevřenosti, bezpečnosti, interoperability a přenositelnosti; zdůrazňuje, že zásada přenositelnosti dat by měla v nezbytné míře překonat rozdíly v infrastrukturách a postupech poskytovatelů IT, aby bylo zajištěno efektivní přenášení dat uživatelů; konstatuje, že uživatelé nemusí mít při přenášení dat od jednoho poskytovatele k jinému přesně stejnou konfiguraci a službu;

68. vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy urychlila vývoj „souboru pravidel pro služby cloud computingu“, který stanoví zásady pro poskytování konkurenceschopných cloudových služeb v Unii, představuje pevný rámec zvyšující srozumitelnost a soulad s předpisy pro cloudové služby a také mimo jiné uloží poskytovatelům služeb povinnost ukazovat, kde jsou data zpracovávána a uložena, a zároveň zajistí, aby si uživatelé zachovali svrchovanost nad svými daty; konstatuje, že tento soubor pravidel by měl dále uživatelům umožnit bezproblémový přenos jejich dat prostřednictvím interoperabilních rozhraní k jiným poskytovatelům služeb; je přesvědčen, že cílem tohoto souboru pravidel by mělo být zabránit technologické závislosti, zejména v oblasti zadávání veřejných zakázek; domnívá se, že použití workshopových dohod Evropského výboru pro normalizaci (CEN) v konkrétních oblastech, jako jsou cloudové služby, může zefektivnit vytváření harmonizovaných norem; zdůrazňuje, že výběr provozovatele cloudu je sice na podnicích a spotřebitelích, ale všichni provozovatelé cloudů, kteří jsou usazeni v EU nebo zde působí, musí dodržovat pravidla, normy a standardy EU a jejich dodržování by mělo být monitorováno; konstatuje, že v případě, že provozovatel EU využívá cloudové služby nacházející se v zemích mimo EU, je důležité zajistit stejné uplatňování vysoké úrovně právní ochrany pro případ sporů, včetně sporů týkajících se duševního vlastnictví;

69. podporuje činnost Komise, která využívá přezkumu horizontálních a vertikálních pokynů pro hospodářskou soutěž s cílem zavést nové nástroje pro boj proti nadměrné koncentraci trhu, která je vlastní trhům s daty, včetně průběžného sledování rizikových trhů a případně regulace *ex ante*;

70. zdůrazňuje, že pro stabilní datovou ekonomiku je důležitá důvěra a odolnější rámec kybernetické bezpečnosti, navíc ke kultuře bezpečnosti pro subjekty, které pracují s velkými objemy dat; zdůrazňuje význam špičkové základní digitální infrastruktury a vyzývá Komisi a členské státy, aby společně investovaly do zajištění jejího plného rozšíření; požaduje podporu dalšího vývoje technologií pro bezpečné sdílení dat, např. prostřednictvím technologie zabezpečeného mnohostranného zpracování údajů a šifrování; naléhavě vyzývá Komisi k předložení řešení a standardů kybernetické bezpečnosti, které jsou vhodné pro tržní aktéry všech velikostí, včetně mikropodniků a malých a středních podniků; podporuje společný a koordinovaný přístup k souboru nástrojů EU v oblasti kybernetické bezpečnosti sítí 5G a bezpečnému zavádění sítí 5G v EU;

71. vyzývá Komisi, aby podpořila audity ohledně zneužitelnosti, zranitelnosti a interoperability infrastruktury pro sdílení dat; upozorňuje na značné a rychle rostoucí náklady způsobované kybernetickými útoky; připomíná, že větší propojenost může vést k růstu kybernetických hrozeb a trestných činů a také kybernetického terorismu a rizika přírodních neštěstí a technologických nehod, např. s dopadem na obchodní tajemství; vítá v tomto ohledu návrh Komise na revizi směrnice (EU) 2016/1148 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů

Čtvrtek, 25. březen 2021

v Unii⁽²⁹⁾ a nové Centrum kompetencí pro kybernetickou bezpečnost, jejichž cílem je zlepšit kybernetickou odolnost a účinněji reagovat na kybernetické útoky;

72. zdůrazňuje, že bezpečné využívání produktů a služeb v evropských ekosystémech v oblasti internetu věcí založených na datech a zaměřených na spotřebitele by mělo zahrnovat bezpečnost a soukromí již od návrhu; podporuje využívání nástrojů ke zvýšení transparentnosti; podporuje ambici Komise vytvořit digitální pas výrobku;

73. zdůrazňuje, že je důležité, aby orgány příslušné pro dohled nad trhem měly v souladu s nařízením (EU) 2019/1020⁽³⁰⁾ nezbytné pravomoci pro přístup k relevantním datům, pokud mají důvod se domnívat, že jsou zřejmě používány nezákonné praktiky, a to v zájmu posílení své činnosti a zajištění dostatečné kontroly bezpečnosti výrobků; vyzdvihuje, že je důležité, aby orgány dohledu zajistily bezpečnost a ochranu konzultovaných dat;

74. požaduje, aby bylo monitorováno provádění právních předpisů v oblasti dopravy, zejména nařízení (EU) 2020/1056, směrnice (EU) 2019/1936 a nařízení (EU) 2019/1239, s cílem zajistit podporu pro podniky, podpořit digitalizaci a zlepšit výměnu dat mezi podniky a správními orgány (B2A), mezi podniky a spotřebiteli (B2C), mezi podniky navzájem (B2B), mezi podniky a veřejnou správou (B2G) a mezi veřejnou správou a podniky (G2B);

Výzkum, znalosti, dovednosti a umělá inteligence

75. uznává, že přístup k datům může přispět k urychlení vědeckého výzkumu a ke vzdělávacím programům; vítá práci Komise, která umožní sdílení dat pro účely výzkumu a vzdělávání; vítá vývoj evropského cloudu pro otevřenou vědu jako otevřeného, důvěryhodného a federovaného prostředí v Evropě pro přeshraniční ukládání, sdílení a opakované použití dat z výzkumu; přimlouvá se za podporu dat z výzkumů financovaných z veřejných prostředků v souladu se zásadou „co nejotevřenější – nepřístupné jen v nezbytné míře“; zdůrazňuje význam dohod o strategickém partnerství mezi vysokými školami pro další podporu spolupráce v oblasti datové vědy;

76. zdůrazňuje, že je důležité dosáhnout vysoké úrovně celkové počítačové gramotnosti a podporovat činnosti zvyšující povědomí veřejnosti; zdůrazňuje, že potenciál růstu Unie závisí na dovednostech jejího obyvatelstva a pracovní síly; vyzývá tudíž členské státy, aby věnovaly zvláštní pozornost softwarovému inženýrství, přilákání talentů do IKT a rozvoji datové gramotnosti celé populace, a tak vybudovaly evropské know-how zaměřené na špičkové technologie a technologie příští generace; zdůrazňuje, že je třeba, aby pracovníci donucovacích orgánů a soudní správy měli odpovídající digitální dovednosti, jelikož ty jsou klíčové pro digitalizaci soudního systému ve všech členských státech; konstatuje, že Komise navrhla ambiciózní cíle v oblasti digitálních dovedností v EU prostřednictvím akčního plánu digitálního vzdělávání, a zdůrazňuje, že je třeba pečlivě sledovat provádění, rozvíjení a uskutečňování tohoto plánu;

77. zdůrazňuje, že konkurenční přístup k datům a usnadnění přeshraničního využívání dat mají zásadní význam pro rozvoj umělé inteligence, která závisí na vysoce kvalitních a zvýšeně dostupných datech k vytvoření souborů neosobních údajů, které lze použít k trénování algoritmů a zlepšování jejich výkonu;

78. zdůrazňuje, že při provádění evropské strategie pro data je nutné dosáhnout rovnováhy mezi podporou širšího využívání a sdílení dat a ochranou práv duševního vlastnictví a obchodního tajemství, ale také základních práv, jako je právo na soukromí; zdůrazňuje, že data používaná pro trénování algoritmů umělé inteligence se někdy opírají o strukturovaná data, jako jsou databáze, díla chráněná autorským právem a další tvorba, na kterou se vztahuje ochrana duševního vlastnictví, jež nemusí být obvykle považovány za data;

⁽²⁹⁾ Úř. věst. L 194, 19.7.2016, s. 1.

⁽³⁰⁾ Úř. věst. L 169, 25.6.2019, s. 1.

Čtvrtek, 25. březen 2021

79. konstatuje, že využívání obsahu chráněného autorským právem jako vstupních dat je třeba posoudit s ohledem na stávající pravidla a výjimku pro vytěžování textů a dat, kterou stanoví směrnice o autorském právu ⁽³¹⁾, jakož i na související práva na jednotném digitálním trhu; vyzývá Komisi, aby vydala pokyny ohledně toho, jak centralizovaným způsobem veřejně všem zpřístupnit vyhrazení práv;

80. konstatuje, že Komise by měla dále vyhodnotit změny stávajících právních rámců v občanskoprávním právu procesním s cílem omezit stávající investiční překážky pro soukromé investory; vyzývá v tomto ohledu Komisi, aby urychleně a odpovídajícím způsobem přijala opatření v návaznosti na usnesení Evropského parlamentu ze dne 4. července 2017 o společných minimálních normách pro občanskoprávní řízení ⁽³²⁾;

81. zdůrazňuje, že je třeba zabránit neúmyslnému začlenění veškerých druhů předsudků, zejména genderových předsudků, do aplikací založených na algoritmech; vybízí tudíž k transparentnosti algoritmů, systémů umělé inteligence a vytváření aplikací;

82. připomíná, že podle nařízení GDPR mají občané EU právo dostat vysvětlení k rozhodnutím přijatým algoritmy a rozporovat je v zájmu snížení nejistoty a netransparentnosti, přičemž zvláštní pozornost by měla být věnována dobrým podmínkám a transparentnosti v pracovním životě;

83. domnívá se, že ačkoli jsou stávající zásady odpovědnosti a technologicky neutrální pravidla odpovědnosti obecně vhodná pro digitální ekonomiku a většinu nově vznikajících technologií, existují přesto některé případy, například ty, které se týkají provozovatelů systémů umělé inteligence, kde jsou zapotřebí nová nebo dodatečná pravidla odpovědnosti za účelem posílení právní jistoty a zajištění přiměřeného systému odškodnění pro dotčenou osobu v případě nezákonného použití dat;

84. naléhavě vyzývá Komisi, aby vykonala komplexní posouzení podobných potenciálních právních mezer, pokud jde o odpovědnost za data, například v případě škod způsobených umělou inteligencí a jiných škod, které vyplývají z nedostatků nebo nepřesností datových souborů, a aby před předložením nových legislativních návrhů vyhodnotila možné úpravy stávajících systémů odpovědnosti;

85. vyzývá Komisi, aby podporovala osvědčené postupy ve vzdělávání v oblasti přírodních věd, techniky, inženýrství a matematiky, a přitom se obzvláště zaměřila na genderovou rovnost a zapojení a zaměstnávání žen v technických oborech;

86. vítá programy Digitální Evropa, Horizont Evropa, kosmický program, Nástroj pro propojení Evropy a evropská centra pro digitální inovace, které pomohou evropským podnikům využít příležitosti digitální transformace; podtrhuje význam financování vyčleněného na kvantový výzkum v programu Horizont Evropa; připomíná navíc roli, kterou by měl sehrát Nástroj pro oživení a odolnost v rámci přispění k digitální agendě;

87. vyzývá k financování z veřejných i soukromých zdrojů, zejména pro mikropodniky a malé a střední podniky, s cílem podpořit digitální transformaci a plně využít potenciál datové ekonomiky a integrovat digitální technologie a dovednosti; zdůrazňuje, že zajištění rovných podmínek pro mikropodniky a malé a střední podniky předpokládá nejen přístup k datům, ale také zajištění nezbytných dovedností v oblasti provádění analýz a vyvozování poznatků z těchto informací;

88. vyzývá sociální partnery, aby prozkoumali potenciál digitalizace, dat a umělé inteligence pro zvýšení udržitelné produktivity, při současném respektování práv pracovníků, zlepšení jejich podmínek a zaměstnatelnosti a investování do programů na zvyšování kvalifikace, rekvalifikaci, změny kvalifikace, celoživotní učení a digitální gramotnost; konstatuje, že zvyšování povědomí, vzdělávání a transparentnost ohledně technologií založených na datech je důležité proto, aby občanům EU umožnilo pochopit tyto technologie a podílet se na jejich spravedlivém uplatňování; zdůrazňuje, že zaměstnanci by měli mít právo vědět, kde a jak jsou jejich data shromažďována, používána, uchovávána či sdílána; vyzývá k tomu, aby se předcházelo nadměrnému a nepřiměřenému dohledu nad pracovníky; domnívá se, že vnitrostátní odbory by měly být více zapojeny do poskytování doporučení a pokynů ohledně ochrany údajů a soukromí na pracovišti;

⁽³¹⁾ Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 92.

⁽³²⁾ Úř. věst. C 334, 19.9.2018, s. 39.

Čtvrtek, 25. březen 2021

Globální pravidla

89. domnívá se, že globální pravidla upravující využití dat nejsou dostatečná; vyzývá Komisi, aby předložila srovnávací analýzu regulačního prostředí v oblasti dat ve třetích zemích; konstatuje, že evropské společnosti působící v některých třetích zemích se stále více potýkají s neodůvodněnými překážkami a digitálními omezeními; vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily své úsilí s podobně smýšlejícími třetími zeměmi na mezinárodních a mnohostranných fórech a v rámci dvoustranných a obchodních diskuzí s cílem dohodnout se na nových mezinárodních etických a technických standardech, které by upravovaly používání nových technologií, např. umělé inteligence, internetu věcí, 5G a 6G, jež by mělo podporovat hodnoty Unie, základní práva, zásady, pravidla a standardy a zajistit, aby její trh byl i nadále konkurenční a otevřený zbytku světa; poukazuje na potřebu mezinárodních pravidel a norem na podporu celosvětové spolupráce zaměřené na posílení ochrany dat a zavedení bezpečného a vhodného předávání dat při současném respektování zákonů a standardů EU a členských států;

90. zdůrazňuje, že předávání osobních údajů do jiných jurisdikcí se musí vždy řídit ustanoveními nařízení GDPR, směrnice LED a Listiny a zohledňovat doporučení a pokyny Evropského sboru pro ochranu osobních údajů (EDPB) před jakýmkoli předáním dat a že k takovému předání může dojít pouze tehdy, existuje-li dostatečná úroveň ochrany osobních údajů;

91. požaduje volný pohyb dat mezi Uníí a třetími zeměmi pod podmínkou, že bude respektována ochrana dat, soukromí, bezpečnost a další jasně definované, řádně odůvodněné a nediskriminační zájmy veřejné politiky, např. prostřednictvím rozhodnutí o odpovídající ochraně; je přesvědčen, že volný pohyb dat přes hranice je potřebný pro využití veškerého potenciálu datové ekonomiky, a zdůrazňuje, že zachování pohybu dat musí zůstat základem evropských cílů; podporuje možnost udělení přístupu do společných evropských datových prostorů zúčastněným stranám, které plně dodržují veškeré relevantní právní předpisy Unie; vyzývá Komisi, aby společně s členskými státy vyjednala nová pravidla pro globální digitální ekonomiku, včetně zákazu neoprávněných požadavků týkajících se lokalizace dat; připomíná, že je důležité dosáhnout pokroku v jednáních o elektronickém obchodu v rámci Světové obchodní organizace, a vyzývá k začlenění ambiciózních a komplexních kapitol o digitálním obchodu do dohod EU o volném obchodu; podporuje aktivní roli a účast Unie v dalších mezinárodních fórech pro mezinárodní spolupráci v oblasti digitalizace, např. OSN, OECD, Mezinárodní organizace práce a UNESCO;

o

o o

92. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.
